

РОБЪРТ ЧЕЙМБЪРС ЖЪЛТИЯТ ЗНАК

Превод от английски: Адриан Лазаровски, 2004

chitanka.info

Покрай брега вълните се
разбиват,
Двойното слънце бавно си
отива
със залеза, а сенките множат
се

В Каркоса

Ноцта е странна с черните
звезди

И странни са злоещите луни
Но има нещо още по-злоещо —
Каркоса

И песните, Хиадит които
За Краля съчиниха, са изтрити
И ще умрат, безмълвни и
нечути

В Каркоса

О, песен на душата ми, аз зная
— Гласът ми мъртъв е;
настъпва краят

— Ти също ще умреш като
сълзите

В Каркоса

Песента
на Касилда от
„Кралят в
жълто“

Действие
I, сцена 2

Робърт
Чеймбърс

Има толкова много неща, които е невъзможно да бъдат обяснени! Защо определени акорди в музиката ме карат да си мисля за кафявите и златисти цветове на есенната шума? Защо литургията в Сент Сесил подтиква мислите ми да се въртят около пещери, чиито стени блестят с нащърбената повърхност на девствено сребро? Какво всъщност се случи сред виковете и глъчката на Бродуей в 6 часа сутринта и защо то извика пред очите ми картината на спокойната Бретанска гора, където слънчевите лъчи се процеждат през гъстата мрежа от листа, а Силвия се бе надвесила — наполовина от любопитство, наполовина от загриженост — над малко зелено гущерче, шепнейки: „Не е ли това мъничко животинче също божи повереник?“

Когато за пръв път видях нощния пазач, той бе обърнат с гръб към мен. Гледах го с пълно безразличие, докато той не влезе в църквата. Не му обърнах повече внимание, отколкото бих обърнал на всеки друг човек, мотаещ се по Уошингтън Скуеър тази сутрин и когато затворих прозореца, и се върнах обратно към работата си в ателието, вече напълно го бях забравил. Късно следобед, когато ми стана доста горещо, аз отново отворих прозореца и се надвесих над него, вдишвайки с наслада от свежия въздух. Някакъв човек стоеше в двора на църквата и аз го дарих със същото нищожно внимание, с което бях удостоил и минавачите сутринта. Погледнах през площада към фонтанчето, което весело ромолеше, и съзнанието ми се изпълни с неясни образи на дървета, асфалтови алеи, смеещи се гувернантки и мъже в отпуска. Тъкмо се обръщах и насочвах към статива си, когато изведнъж разсеяният ми взор улови мъжа в църковния двор долу. Сега лицето му бе обърнато към мен и аз неволно се завъртях и се опитах да го разгледам по-добре. В този миг той вдигна глава и ме погледна. Първата мисъл, която проряза съзнанието ми, бе, че сякаш наблюдавам червей — от ония червеи, които се хранят с мъртвците дълбоко под земята. Не знам какво толкова отблъскващо имаше в този човек, но впечатлението за дебел, тлъст бял земен червей беше до такава степен силно и отвратително, че вероятно се е изписало и на лицето ми,

защото той завъртя подпухналото си лице на другата страна с движение, което ми напомни гърченето на личинка в орехов плод.

Върнах се при статива и помолих модела си да заеме предишната си поза. След като поработих малко, забелязах, че само съсипвам нарисуваното до този момент. Изстъргах онова, което не ми харесваше, с ножчето си, извадих палитрата си и нанесох боите отново. Тоновете бяха бледи и нездрави и аз изобщо не разбирах как съм могъл да докарам толкова болнави и потискащи цветове, при положение, че ателието буквално сияеше от здраве и свежест преди.

Погледнах към Теси. Тя не бе помръднала и на милиметър, но изведнъж страните и шията ѝ поруменияха, когато се намръщих.

— Да не би да обърках нещо? — каза тя.

— Не, просто направих такава мацаница от ръката ти, че един господ знае как съм успял да изсипя толкова много кал върху платното — отговорих аз.

— Да не би да не позирам добре? — продължаваше тя.

— Напротив, самото съвършенство си.

— Значи не е моя вината?

— Не е. Сам съм си виновен.

— Съжалявам — рече тя.

Казах ѝ, че може да си почине, докато приготвях един парцал и малко терпентин, за да почистя гадното петно от картината си. Тя си запали цигара и се загледа в илюстрациите на „Куриер франсе“.

Нямах никаква представа дали е от терпентина, или се дължи на определен дефект в платното, но колкото повече търках, толкова повече отвратителната гангрена се разрастваше. Упорствах като смахнат в усилията си, и въпреки всичко гнусното петно само се местеше от крайник на крайник. Когато се опитах да го огранича, цветът на гърдите се промени и инфекцията сякаш се просмука в цялата фигура, тъй както гъба се напоява с вода. Какво ли не използвах — ножче, стъргало, терпентин — мислейки си през цялото време какъв разговор ще имам с Дювал — човека, който ми беше продал платното. Скоро обаче забелязах, че не в платното е проблемът, нито пък в боите, които бях закупил от Едуард. „Навярно е от терпентина“, помислих си ядосано, „или в противен случай очите ми са до такава степен замъглени и раздразнени от следобедната светлина, че не

виждам както трябва“. Извиках на Теси. Тя дойде и се надвеси над стола ми, обгръщайки ме в кълба дим.

— Какво си ми направил на платното? — възкликна тя.

— Нищо — изръмжах. — Сигурно е от проклетия терпентин.

— Какъв ужасен цвят само! — продължи тя. — Мислиш ли, че кожата ми напомня плесенясало сирене?

— Не, не мисля — започвах да се ядосвам. — Случайно да съм рисувал по този начин преди?

— Никога!

— Е, тогава?

— Ами трябва да е от терпентина или нещо такова — съгласи се накрая.

Тя се загърна в една японска роба и отиде до прозореца. Аз стържех и търках, докато съвсем се източих. Тогава изведнъж захвърлих четките и всичките си принадлежности по недовършената картина, придружавайки движението с цветиста ругатня. Надявах се, че Теси не я е чула и че до нея е достигнал само разгневеният ми тон.

Само че се лъжех. Тя ми извика:

— Точно така! Псувай, прави глупости и съсипвай собствените си четки! От три седмици работиш над това платно! Каква полза има да го късаш сега? Боже, какви хора сте художниците само!

Почувствах се толкова засрамен, колкото обикновено се чувствам след такива сцени, и изправих пострадалото платно до стената. Теси ми помогна да почистя четките, след което отиде да се облече. От паравана тя ме възнагради с купища съвети относно загубата на самообладание и тъкмо когато си мислех, че съм бил измъчван достатъчно, момичето ме помоли да закопчая корсажа ѝ там, където не може да го достигне — на рамото.

— Всичко започна от момента, когато се отдалечи от прозореца и заговори за онзи ужасно изглеждащ човек, когото си видял в църковния двор — заяви тя.

— Да, сигурно той е омагьосал картината — казах аз, прозявайки се. Разсеяно се вирах в часовника си.

— Да, минава шест, знам — промърмори Теси, докато нагласяше шапката си пред огледалото.

— М-дааа-м — изломотих в отговор. — Нямах намерение да те задържа толкова дълго. — Бях се приближил до прозореца, но

внезапно отскочих назад с отвращение — младият мъж с тестеното лице стоеше долу в църковния двор. Теси видя реакцията ми и се надвесил над прозореца.

— Това ли е човекът, дето не го харесваш? — прошепна тя.

Кимнах.

— Не мога да видя лицето му, но изглежда тлъсто и меко. По някакъв начин — продължи тя, обръщайки се да ме погледне — той ми напомня за един мой сън. Един ужасен сън, който бях имала. Или — замисли се тя, вирайки се в изящните си обувки — дали е било сън изобщо?

— Откъде мога да знам аз? — усмихнах се.

Теси ми се усмихна в отговор.

— Ти също беше в съня ми — рече тя, — така че може би знаеш нещо повече за него.

— Теси, Теси — запротестирах аз. — Не ми давай напразни надежди, като казваш, че си ме сънувала.

— Но аз наистина те сънувах — настоя тя. — Искаш ли да ти разкажа?

— Давай — отвърнах, запалвайки си цигара.

Теси се облегна на перваза и заговори с изключително сериозен тон.

— Една нощ миналата зима си лежах в леглото, без да мисля за нищо конкретно. През целия ден ти бях позирала, ето защо бях много изморена, но въпреки това ми беше невъзможно да заспя. Чух градския часовник да отброява десет часа, единайсет, полунощ. Сигурно съм заспала малко след дванайсет, понеже не си спомням да съм чула ударите на камбаната след това. Едва бях затворила очи и веднага започнах да сънувам — как спя и сякаш нещо ме подтиква да отида до прозореца. Станах, приближих се до прозореца, отворих го и се надвесих. Двайсет и пета улица беше абсолютно пуста, поне докъдето можех да видя. Започнах да се страхувам; всичко навън изглеждаше толкова черно и неприветливо. После звукът от колела в далечината достигна до ушите ми и аз някак си разбрах, че това е нещото, което трябва да чакам. Бавно, много бавно, звукът се усилваше, докато накрая бях сигурна, че идва от превозно средство, движещо се по моята улица. Приближаваше се все по-близо и по-близо и когато мина под прозореца ми, видях, че всъщност е катафалка. Тогава,

докато треперех от страх, кочияшът завъртя глава и ме погледна. Когато се събудих, стоях до отворения прозорец, цялата вкочанена от студ, но от черната катафалка и коларя й нямаше и следа. Сънувах същия сън отново през март миналата година, и отново се събудих до широко отворения прозорец. Снощи сънят се появи отново. Помниш как валеше като из ведро; щом се събудих, застанала до прозореца, бях прогизнала до кости.

— Но къде се появявам аз в съня ти? — заинтересувах се.

— Ти — ти беше в ковчега; но не беше умрял.

— В ковчега?

— Да.

— Как би могла да знаеш? Можеше ли да ме видиш?

— Не; обаче знаех, че си там.

— Да не би да си яла уелски заек или салатата от омари? — започнах да се смея, но момичето ме прекъсна с вик на уплаха.

— Хей! Какво става? — попитах, докато тя се свиваше в нишата до прозореца.

— Ччч-ч-човекът долу в църковния двор; той караше катафалката.

— Бабини деветини — отвърнах, но очите на Теси бяха широко отворени от ужас. Доближих се до прозореца и погледнах навън. Човека го нямаше. — Хайде, Теси — опитах се да я успокоя. — Не говори глупости. Днес позира твърде дълго; уморена си, изнервена си и имаш нужда от почивка.

— Мислиш ли, че бих могла да забравя това лице? — промълви тя. — Три пъти вече виждам онази катафалка под прозореца си и всеки път коларят се обръща, и се втрещва в мен. Уфф, лицето му е толкова бяло и меко? Изглежда мъртво — изглежда така, сякаш е мъртво от доста дълго време.

Сложих я да седне и й дадох да изпие чаша марсала.

После седнах до нея, улових ръката ѝ и се опитах да ѝ дам някакъв съвет.

— Виж, Теси — започнах. — Най-добре да отидеш в провинцията за седмица-две и повече няма да сънуваш сънища за катафалки. Позираш по цял ден и когато се стъмни, нервите ти са разклатени. Не можеш да отречеш това. След което, вместо да си легнеш и да се напиш добре, почивайки си след напрегнатия ден, ти

хукваш по разни пикници и увеселения в Сълзър'с Парк или Кони Айлънд и когато дойдеш на работа на следващата сутрин, си капнала от умора. Няма никакви катафалки. Всичко това е само кошмар, провокиран от тежка вечеря с омари, скариди и бог знае какво още.

Тя ми се усмихна мило.

— Ами човека в църковния двор?

— О, той е само още едно болнаво, обикновено, тривиално създание.

— Дотолкова, доколкото се казвам Теси Риърдън, господин Скот, кълна ти се, че лицето на мъжа долу в църковния двор е лицето на същия човек, който караше катафалката!

— Е, и какво от това? — изрекох насмешливо. — Това си е почтен занаят.

— Значи мислиш, че наистина съм видяла катафалката?

— Ох — казах дипломатично. — Ако наистина си я видяла, може би няма нищо нередно в обстоятелството, че човекът долу я е управлявал. Нищо страшно няма в това.

Теси се изправи, разгърна напарфюмираната си кърпичка, и, вземайки парченце дъвка от единия ѝ край, го постави в устата си. После си сложи ръкавиците, подаде ми ръка и като ми каза „Лека нощ, господин Скот“, излезе от стаята.

На следващата сутрин Томас, пиколото, ми донесе новия „Хералд“ заедно с още куп новини. Църквата в съседство била продадена. Благодарих на Господ за това, но не, защото като католик изпитвах неприязън към нея, а понеже нервите ми бяха разклатени от екзалтирано крещящия проповедник, всяка дума, на когото отекваше толкова силно в храма, че сякаш той се намираще в апартамента ми. В добавка произношението му бе отвратително — особено „р“ — тата, върху които той наблягаше с такава упоритост, че ме караше да настръхвам. Там също така имаше и един друг дявол в човешка кожа — органистът — който свиреше някои от величествените стари химни в такива безумни интерпретации, че аз жадувах зверски за кръвта на това създание, изпълняващо славословията на минорни акорди по такъв начин, по който само сбирщина от четирима недодялани първокурсници могат. Бях сигурен, че свещеникът е добър човек, но не и когато започваше да реве: „И Господ рrrrrрече на Мойсей, че Господ

— Да, гус'ине, избягах.

— Защо?

— Ей, туй искам да проумея, гус'ине. Сграбих Моли за ръкътъ и побягнах кат' светкавица и останалите също бяха толкуз уплашени кат' мене.

— Но от какво толкова сте се уплашили?

Томас замълча за известно време, но моето любопитство около загадъчния млад мъж долу растеше непрекъснато. Ето защо го подтикнах да продължи. Трите години, прекарани в Америка, не само бяха изменили специфичния кокни диалект на Томас, но и му бяха внушили характерния за американците страх да не стане за посмешище.

— Вий не ми вярвате, нали, гус'ин Скот?

— Напротив, вярвам ти.

— Ще ми се смеете, нали, знам аз!

— В никакъв случай! Той се поколеба.

— Е, добре тогава, гус'ине. Бог ми е свидетел, че кат' пернах оня плужек, той мъ сграби за китките, гус'ине и когато извих един от неговите меки, кашави пръсти, той съ откъсна и ми остана в ръкътъ.

Висшата степен на отвращение и ужас, изписани на лицето на Томас, вероятно са се отразили и в моя лик, защото той допълни:

— Ужасно е, нали, гус'ине. Затуй отсега нататък, когат' гу виждам, съ обръщам на другата страна и съ пра'я, че не гу познавам. Само кат' гу видя, и ми става зле.

Когато Томас приключи с разказа си, аз отидох до прозореца. Човекът стоеше зад оградата, обграждаща църковния двор, а двете му ръце бяха положени на портата. Мигновено отстъпих назад към статива си, изпълнен с погнуса и страх, тъй като видях, че средният пръст на дясната му ръка наистина липсва.

Точно в 9 часа се появи Теси. Тя ме поздрави весело с „Добро утро, господин Скот“, пхна се зад паравана и се зае с приготовленията си за позиране. Когато изникна отново и зае обичайното си място на подиума, аз започнах нова картина за голяма нейна радост. Тя не промълви и дума, докато скицирах, но когато скърцането на въглена престана и аз приготвих фиксажа, започна да чурулика:

— Ох, прекарахме си толкова добре миналата нощ. Ходихме в „Тони Пастор’с“.

— Кои бяхте? — залюбопитствах.

— О, Маги, нали се сещаш, моделът на господин Уайт, и Пинки МакКормик — викаме й Пинки, защото има онази прекрасна червена коса, която вие, художниците, толкова харесвате — и Лизи Бърк.

През това време аз слагах спрей от фиксажа върху платното и я погледнах, когато тя направи пауза.

— Продължавай.

— Видяхме Кели и Бейби Барнс — танцьорката, както и всички останали. А аз флиртувах.

— Значи си ме забравила, Теси? И кой беше този късметлия?

Тя се засмя и поклати глава.

— Братът на Лизи Бърк, Ед. Той е прекрасен джентълмен.

Почувствах се задължен да й дам няколко родителски наставления относно флиртуването, които тя прие с широка усмивка.

— О, аз мога да се пазя от случайни връзки — смигна ми тя, като ми се изплези и показа дъвката си. — Но Ед е друго нещо. Лизи ми е най-добрата приятелка.

След това тя зараказва как Ед се върнал от фабриката за чорапи, в която работел в Лоуъл, Масачузетс, и как открил, че Теси и сестра му вече са пораснали, и какъв възхитителен младеж бил той, и как не мислел за нищо друго освен за това как да изхарчи половин долар за сладолед и стриди, като по този начин отпразнуват неговото назначение като чиновник в отдела за вълнени изделия на „Мейси’с“. Преди да е приключила, аз вече се бях отдал на рисуването и тя отново зае позата си, усмихната и чуруликаща като врабче. До към обед картината вече бе придобила някакви по-конкретни очертания и Теси дойде, за да й хвърли едно око.

— Сега е по-добре — рече тя.

И аз мислех така. Изядох обяда си с чувство на задоволство от добре свършената работа и мисълта, че сега всичко върви добре. Теси бе разположила храната си на масата срещу мен и ние пихме вино от една бутилка и запалихме цигарите си от една клечка кибрит. Бях изключително привързан към Теси. Наблюдавах как тя разцъфва в стройна жена с изваяни форми от дребно и непохватно детенце. Тя позираше за мен през последните три години и беше любимият ми

модел измежду всички останали. Би ме наранило доста, ако тя станеше „груба“, „лека“ или каквато е там думата; никога обаче не бях забелязвал покварата да се е просмукала в маниерите ѝ и вътрешно бях убеден, че тя е изрядна във всяко едно отношение. Знаех, че флиртът (както го определи Теси) няма никакво значение за момичетата като нея, както и че тези неща в Америка нямат нищо общо със същите неща в Париж. Макар че, ако исках да не се заблуждавам, знаех, че един прекрасен ден някой ще отведе Теси далеч от мен — по един или друг начин — и въпреки че смятах брака за безсмислица, се надявах в историята да се появи и свещеник. Аз съм католик. Когато слушам литургия, чувствам, че всичко (включително и аз) е по-радостно, по-щастливо и по-светло, а когато се изповядам, ми става още по-добре. Човек като мен, който живее доста усамотено, има нужда от изповед. Силвия например също беше католичка. Но аз говорех за Теси, а там нещата са по-различни. Тя също бе католичка, и то много по-набожна, отколкото съм аз. Поради тази причина аз изобщо не се безпокоях за нея — е, поне докато не се влюби. Но тогава си дадох сметка, че само от съдбата зависи какво ще ѝ се случи и се молах отчаяно, и горещо съдбата да я предпази от мъже като мен, и да я засипва само с индивиди като Ед Бъркс и Джими МакКормик, да бъде благословено миловидното ѝ лице!

Теси си седеше, изпускаяки кръгчета дим към тавана и разбърквайки леда в чашата си.

— Знаеш ли, Хлапе, че аз също сънувах нещо интересно тази нощ? — отбелязах. Понякога я наричам „Хлапе“.

— Не и за онзи човек — засмя се тя.

— Именно за него — потвърдих. — Сън, който изключително прилича на твоя, само че е много по-гаден.

Беше глупаво и безразсъдно да ѝ споделям това, но знаете колко малко тактичност притежава среднестатистическият художник.

— Трябва да съм заспал около десет часа — продължих. — След известно време започнах да сънувам, че съм буден. Толкова ясно и отчетливо чувах полунощните камбани, воя на вятъра в клоните на дърветата и сирените на параходите от залива, че ми е адски трудно да повярвам, че не съм бил буден. Лежах в някакъв ковчег със стъклен похлупак. Едвам виждах смътните светлини на уличните лампи, които минаваха над мен, защото — трябва да ти кажа това, Теси — ковчегът,

в който лежах, се намираше в тапицирана кола, която ме друсаше по каменната настилка. След известно време се размърдах и осъзнах, че пространството е прекалено тясно. Ръцете ми бяха кръстосани на гърдите и поради тази причина аз не бях в състояние да ги вдигна, и да си помогна. Вслушах се в звуците на нощта и се опитах да закрепя за помощ. Гласът ми бе изчезнал. Можех да чуя чаткането на копитата на конете, които дърпаха колата, както и тежкото дишане на кочияша. После друг звук прониза тъпанчетата ми — досущ като скърцането от отварящ се прозорец. Опитах се да завъртя главата си и открих, че мога да виждам не само през стъкления похлупак на ковчегата, но и през прозорците на превозното средство. Видях къщи — пусти и безмълвни, лишени от всякакъв признак на живот, с едно изключение: в онази къща се отвори един от прозорците на първия етаж и някаква фигура, цялата в бяло, погледна надолу към улицата. Това бе ти.

Теси гледаше отнесено някъде към стената, облегла лакътя си върху масата.

— Можех да видя лицето ти — продължих разказа си аз. — И то ми се стори много тъжно. После ние отминахме и потеглихме по тъмна тясна алея. Изведнъж конете спряха. Аз чаках и чаках, плътно затворил очи от страх и напрежение, но наоколо цареше страшна тишина — като в гроб. След, както ми се стори, часове, започнах да се чувствам зле. Чувството, че някой ме наблюдава, ме караше да държа очите си отворени. Тогава изведнъж бялото лице на кочияша на катафалката ме погледна през капака на ковчегата.

Риданията на Теси ме прекъснаха. Тя трепереше като лист. Бях се държал като пълен идиот, ето защо се опитах да я успокоя след разказаното.

— Е, Тес — рекох — та аз ти разказах това само за да ти покажа какво влияние може да има твоята история върху сънищата на другите хора. Ти не предполагаш, че действително съм лежал в ковчег, нали? Защо трепериш? Не виждаш ли, че твоят сън и моята необяснима неприязън към този пазач, който не ни е направил нищо лошо, просто са провокирали съзнанието ми да работи насън?

Тя скри лице между ръцете си и заридатъчно, сякаш сърцето й щеше да се пръсне. Какво неподобно магаре съм, помислих си аз. Обаче щях да счупя рекорда си. Приблжих се до нея и я прегърнах.

— Теси, скъпа, прости ми — казах. — Изобщо нямах намерение да те плаша с тези безсмислици. Ти си толкова чувствително момиче и толкова съвестна католичка, че въобще не бива да вярваш на подобни глупости.

Ръката ѝ стисна моята и тя положи глава на рамото ми, но продължаваше да трепери. Аз я милвах и утешавах.

— Хайде, Тес, отвори очи и ми се усмихни.

С бавно и уморено движение очите ѝ се отвориха и срещнаха моя поглед, но изражението на лицето ѝ бе толкова странно и отнесено, че аз побързах отново да я успокоя.

— Всичко това са абсолютни глупости, Теси, не бива да се страхуваш, че някаква беда би те сполетяла заради това.

— Не — почти изхлипа тя, а алените ѝ устни трепнаха.

— Тогава? Боиш ли се сега?

— Да. Но не за мен.

— Значи за мен тогава, а? — опитвах се да звуча весело.

— За теб — промълви тя с глас, който едва се чуваше. — А-аз, аз се притеснявам за теб.

Първо започнах да се смея, но когато осъзнах смисъла на думите ѝ, ме прониза ледена вълна и за миг изтръпнах. Това бе венецът на глупостта ми. По време на паузата между нейния отговор и моята реакция през главата ми минаха хиляди възможни варианти на това как да отвърна на нейната невинна изповед. Можех да я отмина със смях, можех да я разубедя и да я уверя, че нищо подобно няма да ми се случи, да ѝ посоча, че е невъзможно тя да ме обича. Отговорът ми обаче бе по-бърз от мислите ми — сега, когато е твърде късно, мога и да се скъсам от мислене — но тогава просто целунах устните ѝ.

Онази вечер аз предприех обичайната си разходка в парка „Вашингтон“, размишлявайки над събитията от изминалия ден. Бях се забъркал тотално. Вече нямаше връщане назад и аз се вирах директно в лицето на бъдещето. Не съм нито много добър човек, нито прекалено съвестен, но нямах никакво намерение да зальгвам себе си или Теси. Единствената страст в живота ми лежеше погребана дълбоко под слънчевите гори на Бретан. Завинаги ли бе погребана? Надеждата изкрещя: „Не!“. От три години се опитвам да чуя гласа на Надеждата и от три години чакам да се появи стъпка на моя праг. Забравена ли е Силвия? „Не!“ — извика Надеждата.

Споменах, че не съм много добър човек. Това е чистата истина — е, не съм и някакъв архизлодей от комична опера. Бях водил безгрижен, лековат и безразсъден живот, грабейки с пълни шепи от удоволствията, които ми се предлагаха, но понякога горчиво съжалявах за постъпките си и последиците от тях. Бях сериозен в едно-единствено нещо в живота си — като изключим рисуването — и то беше, че нещо лежи скрито, ако не и завинаги изгубено, в Бретанските гори.

Сега вече бе твърде късно да съжалявам за каквото и да било, случило се през онзи ден. Без значение за какво ставаше дума — разкаяние, угризения, внезапен изблик на нежност, тъга, даже първичната бруталност на удовлетворената суета — всичко беше едно и също и ако не исках да нараня едно невинно сърце, то пътят пред мен бе един. Аз трябваше да тръгна по него, колкото и да ми беше трудно това. Въпреки солидния си житейски опит, не можех да си представя някаква друга алтернатива, освен тази да я отпратя надалеч. Дали защото толкова ме е страх да причинявам болка у другите, или пък, понеже една част от мен си остава мрачен и навъсен пуритан — не зная — но реших да се отдръпна от отговорността, която поемах с тази безгрижна целувка, а всъщност нямах никакво време да направя това, преди вратите на сърцето ѝ да се отворят и пороят да нахлуе вътре. Онези, които обикновено изпълняват своя дълг и намират перверзно удовлетворение в това да правят себе си и всички други нещастни, вероятно биха се противопоставили на това. Аз не можах. Не се осмелих. След като бурята отмина, ѝ казах, че вероятно би била щастлива с Ед Бърк и че да носи простичък златен пръстен никак не би било зле, но по-добре да не прави това. В края на краищата, след като е решила да обича някого, за когото няма намерение да се жени, защо това да не съм аз? Все пак именно аз можех да се отнасям с нея по един красив и интелигентен начин, а когато тя ми се насити, ще може да отиде при когото си пожелае. Бях твърдо решен на това, независимо колко трудно щеше да ми бъде. Зная много добре как завършват повечето платонични връзки и помня колко отвратен съм се чувствал винаги, когато съм чувал за някоя такава. Прекрасно осъзнавах, че се нагърбвам с изключително тежка задача, имайки предвид колко безсъвестен съм всъщност и се опасявах от онова, което би ни донесло бъдещето, но нито за момент не се и съмнявах, че тя ще е в абсолютна

безопасност с мен. Ако ставаше въпрос за някой друг, а не за Теси, навярно нямаше да ме измъчват такива угризения и съмнения. Защото няхах намерение да пожертвам Теси така, както бях пожертвал една жена в миналото. Взирах се с прозрачна прямота в бъдещето и виждах няколко вероятни края на връзката ни. Тя или ще се измори от нашата афера, или ще стане толкова нещастна, че аз ще трябва или да се оженя за нея, или да си тръгна. Ако се оженя за нея и двамата ще бъдем нещастни. Аз — със съпруга, напълно неподходяща за мен, и тя — със съпруг, който не подхожда на никоя жена. Досегашният ми живот, мисля си аз, надали ми даваше каквото и да е право да се оженя. В случай че се отдръпнех, тя можеше да се поболее от мъка, да се възстанови и да се омъжи за някой като Еди Бърк, или пък да извърши нещо безразсъдно и глупаво, за което после да съжалява. От друга страна пък, ако тя се отегчи от мен, през целия й живот ще я преследват образите на Ед Бърк, венчални халки, близнаци, апартаменти в Харлем и какво ли още не. Докато отминавах под дърветата край Арката на Вашингтон, аз реших, че тя би намерила в мое лице верен приятел на първо време, а що се отнася до бъдещето — то да си гледа работата. После влязох в къщата, облякох си вечерния костюм и погледнах напарфюмираната бележка върху бюфета, която казваше: „Вземи файтон до входа на сцената в 11 часа“. Подписът гласеше: „Едит Кармайкъл, «Метрополитън Тиътър». 19 юни 189-“.

Нея нощ вечерях — или по-скоро вечеряхме, госпожица Кармайкъл и аз — в „Солари’с“, и зората тепърва се пропукваше над Мемориалната църква, когато се озовах на Уошингтън Скуеър, след като бях оставил Едит в Брунсуик. В парка нямаше жива душа и аз вървах под дърветата по алеята, водеща от статуята на Гарибалди към „Хамилтън Апартамънт Хауз“ в пълна самота, обаче, когато наближих църковния двор, видях някакъв силует върху каменните стъпала. Внезапна тръпка пробягна по кожата ми при вида на бялото подпухнало лице и аз неволно ускорих ход. Тогава той изрече нещо, вероятно адресирано към мен, а може би чисто и просто измърмори на себе си — няма значение, но си спомням, че усетих мощен прилив на гняв от обстоятелството, че подобно същество се обръща към моята особа. За миг почувствах непреодолимото желание да се приближа и да го халосам по главата с бастуна си, обаче се овладях и продължих хода си. След като влязох в сградата, отключих и се вмъкнах в

апартамента си, веднага се хвърлих на леглото както си бях облечен, опитвайки се да изхвърля звученето на гласа му от ушите си, но без успех. Този гаден монотонен звук изпълваше цялата ми глава, подобно на гъст и задушлив дим от врящо масло или отвратителен мирис на разложение. Докато се мятах върху леглото, гласът в ушите ми ставаше все по-отчетлив и аз постепенно започнах да различавам думите, които той бе промълвил. Те изплуваха бавно от мрака, като че ли си ги спомнях след дълъг период на забрава, и накрая успях да ги видя в цялата им яснота и да извлека някакъв смисъл от дочутото. То беше следното:

„Намери ли Жълтия знак?“

„Намери ли Жълтия знак?“

„Намери ли Жълтия знак?“

Бях бесен. Какво ли, по дяволите, искаше да каже с това? След като го наругах наум, се съблякох и си легнах, но когато се събудих покъсно, изглеждах бледен и изпит, понеже бях сънувал съня от предишната нощ и той ме разтревожи повече, отколкото предполагах.

Станах, облякох се и слязох долу в ателието. Теси седеше до прозореца, но щом влязох, веднага се изправи и положи ръце около врата ми, дарявайки ме с невинна целувка. Тя изглеждаше толкова прелестна и несравнима, че я целунах още веднъж, преди да се съсредоточа върху работата си пред статива.

— Хей? Къде е картината, която започнах вчера?

Теси ме погледна замислено, но не отговори. Започнах да се ровя из купчините стари платна, като междувременно извиках на приятелката си:

— Побързай, Теси, пригответи се! Трябва да използваме преимуществата на сутрешната светлина!

Когато се отказах да търся повече сред вехториите си, се обърнах, за да хвърля бегъл поглед към стаята, и забелязах, че Теси продължава да стои пред паравана, все още напълно облечена.

— Какво става? — попитах. — Не се чувстваш добре ли? Има ли ти нещо?

— Не.

— Тогава побързай.

— Сигурен ли си, че искаш да — да позирам както винаги съм позирала?

Тогава разбрах. Ето ти ново усложнение. Бях изгубил, естествено, най-добрия гол модел, който бях имал някога. Погледнах към Теси. Лицето ѝ бе алено. Уви! Уви! Бяхме вкусили от дървото на познанието и сега Райската градина и нашата невинност вече бяха само сънища от миналото — за нея, имам предвид.

Предполагам, че тя забеляза разочарованието, изписано върху лицето ми, защото каза:

— Ще позирам така, както пожелаеш. Картината е тук, зад паравана, където я оставих.

— Не — отсякох аз. — Ще започнем нещо съвсем ново — рекох и отидох до гардероба, откъдето извадих марокански костюм, блестящ от сърмата, извезана по него. Беше напълно автентичен костюм и Теси отиде до паравана, за да го облече. Когато се появи отново, бях възхитен. Дългата ѝ черна коса бе увенчана на челото ѝ с тюркоазена диадема, а краищата ѝ се къдреха около блещукащия широк пояс. Нозете ѝ бяха обути в бродирани чехли с остри муцунки, а фустата на костюма, филигранно извезана със сребърни арабески, се спускаше грациозно до глезените ѝ. Дълга жилетка в синьо с металически оттенък, увенчана със сребро, и късо мароканско жакетче, украсено с пайети и обсипано с тюркоази, допълваха тоалета ѝ, превръщайки я в самото съвършенство. Тя се приближи до мен и ми се усмихна. Аз пъхнах ръка в джоба си, извадих златна верижка с кръстче накрая и внимателно я сложих на вратлето ѝ.

— Твоя е, Теси.

— Моя? — едва продума тя.

— Да. Сега се пригответи за позиране.

С лъчезарна усмивка тя изтича зад паравана и само след секунда вече беше обратно до мен, с малка кутийка в ръце, на която беше изписано името ми.

— Възнамерявах да ти подаря това, когато се прибера вкъщи довечера — каза тя — но не мога да чакам дотогава.

Отворих кутията. Сред розовия памук вътре лежеше брошка от черен оникс, върху която бе инкрустиран със злато някакъв непознат символ или буква. Доколкото ми бе известно, не беше нито на арабски, нито на китайски. Както щях да открия впоследствие, загадъчният йероглиф не принадлежеше на нито един човешки език.

— Искам да ти дам това за спомен — рече плахо тя.

Бях малко раздразнен, но ѝ казах колко високо оценявам жеста ѝ и ѝ обещах да го нося винаги. Тя закачи брошката на сакото ми точно под ревера.

— Колко неразумно от твоя страна, Тес — да отидеш и да ми купиш толкова красиво и скъпо нещо — заявих.

— Не съм го купила — засмя се тя.

— Откъде се сдобих с него тогава?

Тя ми разказа как намерила брошката един ден, докато се прибирала от Аквариума до Батарейта, как я обявила в бюрото за изгубени вещи и започнала да проверява вестниците, но никой не се обадил да я потърси и накрая тя се отказала от идеята да намери собственика ѝ.

— Това се случи през последната зима — каза тя. — В същия ден, когато за първи път ми се яви сънят с катафалката.

Спомних си съня си от предишната нощ, но не продумах нищо за него. Въгленът ми полетя по платното, а Теси стоеше на подиума, без да помръдне и на милиметър.

Денят, който последва, бе катастрофален за мен. Докато премествах снабденото с рамки платно от един статив на друг, кракът ми се подхлъзна на полирания под и аз паднах, наранявайки много лошо и двете си китки. Контузията беше толкова сериозна, че и дума не можеше да става даже да се опитам да държа четка, поради което само обикалях безцелно из ателието, взирайки се в недовършените картини и скици. Накрая отчаянието ме овладя напълно и аз се отпуснах в креслото си, палейки цигара след цигара и безделничейки, въртейки гневно безполезните си палци. Дъждът се изливаше като из ведро навън и барабанеше по прозорците и покрива на църквата, изнервяйки ме допълнително с непрекъснатото си трополене. Теси седеше до прозореца и шиеше, като от време на време вдигаше глава и ме поглеждаше с такова състрадание и невинност, че аз започвах да се чувствам засрамен от обзелата ме раздразнителност и се опитвах да си намеря подходящо занимание. Бях изчел всички вестници и книгите от библиотеката си, но само за да не стоя без работа, отидох до лавиците и се заех да си избирам книга, помагайки си с лакти при отварянето на вратичките. Познавах всеки том по цвета и прегледах всички заглавия, бавно обхождайки рафтовете и тананикайки си, за да си повдигна настроението. Тъкмо се обръщах и щях да влизам в трапезарията,

когато погледът ми се спря на едно томче в жълта подвързия, стоящо в ъгъла на най-горната полица на последната секция. Изобщо не си го спомнях и от мястото, където стоях, не можех да разчета бледия надпис върху гръбчето, ето защо се върнах в пушалнята и извиках Теси. Тя мигом долетя от ателието и се покачи на стълбичката, за да разгледа книгата.

— Какво представлява? — заинтересувах се.

— „Кралят в жълто“.

Бях смаян. Кой я беше сложил там? Как изобщо се бе появила в апартамента ми? Много, много отдавна бях решил, че няма да отворя тази книга каквото и да се случи, и нищо на света не би ме накарало да си я купя. Опасявайки се, че любопитството би ме подтикнало да я разворя, аз никога не се заглеждах в нея в книжарниците. Дори и да бях имал смелостта да я зачета, чудовищната трагедия, случила се с младия Кастейн, когото познавах лично, ме възпираше да се гмурна в зловещите ѝ страници. Винаги бях отказвал да слушам каквото и да било относно съдържанието ѝ, а и никой всъщност не дръзваше да обсъжда втората ѝ част на висок глас. Ето защо нямах и най-малка представа какво ли биха могли да крият жълтите ѝ корици. Стоях като парализиран и се вирах в книгата, сякаш тя бе отровна змия, готова всеки миг да ме ухапе.

— Не я докосвай, Теси — изрекох. — Стой далеч от нея и слез долу.

Самото ми предупреждение бе достатъчно, за да възбуди любопитството ѝ, и преди да мога да сторя нещо, тя вече бе взела книгата в ръце и, смеейки се, се разтанцува из ателието с нея.

— Теси! — извиках, напускайки библиотеката. — Чуй ме, абсолютно сериозен съм. Пусни веднага тази книга! Не искам да я отваряш!

Ателието беше пусто. Започнах да обикалям приемните, спалните, пералното помещение, кухнята и трапезарията, след което се върнах в библиотеката и предприех по-задълбочено търсене. Тя се бе скрила толкова добре, че я намерих едва след половин час, сгушена под решетъчния прозорец на складовото помещение горе. Бе цялата побеляла, трепереше и не продумваше нито дума — явно беше наказана за глупостта си, понеже „Кралят в жълто“ лежеше до краката ѝ, отворена на втората си част. Погледнах отново към Теси и видях, че

вече бе твърде късно. Тя бе надзърнала в „Кралят в жълто“. Хванах я за ръката и я поведох към ателието. Тя изглеждаше замаяна и когато ѝ казах да легне на канапето, се подчини веднага, без да пророни и дума. След известно време затвори очи и дишането ѝ стана равно и дълбоко, но не бях в състояние да кажа спеше ли или е будна. Докато стоях тихичко край нея, тя нито проговори, нито направи някакво движение. Изправих се бавно и се запътих към неизползваното складово помещение горе. Когато пристъпих вътре, вдигнах жълтата книга с ръката, която ме болеше по-малко — имах чувството, че е тежка като олово. Занесох я в ателието, разположих се на килимчето до канапето и я изчетох внимателно от началото до края.

Когато привърших, изтощен от напора на обзелите ме чувства, аз пуснах книгата на пода и уморено се наведох над Теси, която лежеше на канапето. Тя отвори очи и ме погледна.

Дълго време разговаряхме с една смразяваща монотонност, преди да осъзная, че всъщност обсъждаме „Кралят в жълто“. О, грехът да пишеш такива слова! Слова, които са чисти като кристал, прозрачни и музикални като пенеси се ручеи, слова, които искрят и блещукат като отровните диаманти на Медичите! О, проклятието, безнадеждната обреченост на душата, която омагьосва и парализира човешките същества с подобни слова! Слова, понятни и за мъдреците, и за невежите, слова по-ценни от скъпоценни камъни, по-успокояващи от Райска музика, по-ужасяващи от самата Смърт!

Ние продължавахме да си говорим, без да обръщаме внимание на непрестанно сгъстяващите се сенки, а тя ме умоляваше да захвърля надалеч брошката от черен оникс, върху която бе инкрустиран — както вече знаехме — Жълтия знак. Никога не ще разбера защо отхвърлих тази идея, макар че дори в този час, когато пиша тази изповед тук в спалнята си, бих искал да зная какво бе онова, което ме възпря да откъсна Жълтия знак от гърдите си и да го хвърля в огъня. Сигурен съм, че исках да направя това, както и че Теси неистово ме умоляваше. Ноцта се спускаше и часовете започнаха лениво да се тътрят, обаче ние не спирахме да говорим за Краля и Бледата маска, когато камбаните на обвитите в мъгла кули на мрачния град удариха полунощ. Говорехме за Хастур и Касилда, а през това време мъглата се кълбеше срещу чернотата на прозорците, тъй както мътните вълни се кълбят, пенят се и се разбиват в бреговете на Хали.

Къщата сега бе изключително тиха и нито звук от застланите с мъгла улици не нарушаваше тишината. Теси лежеше сред възглавниците, лицето ѝ — досущ като сиво петно в здрача, ръцете ѝ бяха вплетени в моите и аз знаех, че тя знае и чете моите мисли по същия начин, както аз четях нейните, защото бяхме разгадали тайната на Хиадите и фантомът на Истината сега бе пробуден. После, докато си отговаряхме един на друг, бързо, тихо, мисъл срещу мисъл, сенките се размърдаха в тъмнината около нас и ние дочухме слаб звук, идващ от много, много далеч. Той се приближаваше все по-близо и по-близо, монотонно проскърцване на колела, все по-близо и по-близо, когато изведнъж секна — точно пред вратата. Аз се втурнах към прозореца и видях обагрената в черно катафалка. Портата долу се отвори и затвори, а аз се притиснах треперещ до вратата и я залостих, макар и да знаех, че никакви ключалки или резета не биха могли да задържат навън съществото, което идваше за Жълтия знак. Чувах го как се движи изключително тихо из коридора. Сега беше пред вратата и ключалките мигом изгниха и се разпаднаха при докосването му. Той влезе вътре. Аз се взирах напрегнато в мрака, но когато той влезе в стаята, не го видях. Едва щом ме обгърна в ледените си обятия, го усетих, закрепях и се запротивлявах със смъртна ярост, но той откъсна ониксовата брошка от сакото ми и ме удари с всичка сила в лицето. Тогава, докато падах, чух немощния писък на Теси и разбрах, че тя е предала Богу дух. Страшно много ми се искаше да я последвам, защото знаех, че Кралят в жълто е разтворил дрипавата си мантия и че само Христос сега е в състояние да ме спаси.

Бих могъл да кажа и повече, но не виждам каква полза би имало от това за света. Що се отнася до мен, аз вече се намирам отвъд каквато и да било възможност за спасение или надежда. Докато лежа тук и пиша, без да ме е грижа дали ще умра преди да завърша ръкописа си, мога да видя как лекарят събира своите прахчета и шишенца и прави красноречив жест на свещеника до леглото ми. Прекрасно разбирам какво означава това.

Навярно те ще бъдат изключително любопитни да узнаят подробностите за трагедията — тези от широкия свят, които пишат книги и печатат милиони вестници, но аз не ще споделя повече, а отецът изповедник ще запечата последните ми думи с печата на светостта, когато сакралното му дело приключи. Тези от широкия свят

могат да изпращат своите създания в прокълнати домове и поразени от смърт домашни огнища и техните вестници навярно ще изобилстват от кръв и сълзи, но в случая с мен шпионите им не ще разчупят тайната на изповедта. Те знаят, че Теси е мъртва и че аз умирам. Те знаят как хората в къщата, стреснати от чудовищен писък, са се втурнали в апартамента ми и са открили един жив и двама мъртъвци, но те не знаят какво ще им кажа сега; те нямат ни най-малка представа какво каза докторът, когато посочи с пръст към отвратителния разложен труп на пода — оловносинкавия труп на църковния пазач:

„Нямам никаква теория, никакво обяснение. Този човек трябва да е мъртъв от месеци!“

Мисля, че умирам. Бих искал свещеникът да...

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.